

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Admonitionis pro electione Abbatissæ Form. XXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

de Regulari, e di Monache, anco esenti di qualsivoglia specie d'esenzione, quantunque ampla, speciale, e privilegiata, senza eccezione alcuna di persone di qualunque stato, grado, e dignità, benché fosse necessario di farne special menzione: E che le medesime Chiese si dovessero chiudere affatto all'Ave Maria, & anco per qualche spatio di tempo avanti, in modo, che dopo l'Ave Maria non vi sia ingresso, ò dimora di qualunque persona sotto pena di scomunica lata sententia ipso facto incurrenda riservata a sua Santità, & à V. E. solamente, sicché niun privilegio, o facoltà quantunque amplo, & amplissimo, e degno di special menzione suffragasse: Et anco a' Superiori Regulari dell'uno, e dell'altro sesso, della privazione dell'officio, e della voce attiva, e passiva, con facoltà ancora di porre l'interdetto delle medesime Chiese, e di prendere altre provvisioni, che all'E. V. pareessero opportune. E perché hora alcuni Regulari sotto frivoli pretesti pretendono di non esser compresi nella sudetta proibitione, sua Santità rinnovando la medesima, circa l'invito de' Secolari nell'accennate funzioni, e rinvocando qualsivoglia Indulto concesso à qualsivoglia ordine, benché esente di qualsivoglia esenzione, mi hà comandato di scrivere à V. E. che contro li Trasgressori si compiacia di procedere alle pene contenute nella predetta lettera delli 22. Genaro 1677. lo significo à V. E. e le bacio per fine unilmente le mani. Roma 20. Settembre 1683. Umiliss. & affectionatiss. Servitore G. Card. Carpegna. B. Panciatici Secretario.

8 Quatenus verò Moniales etiam exemptæ prohibitionem Episcopi contemnerent, nec alio modo ad obediendum disponi possent, utique earum Ecclesia interdicto subijci valeret, ut eadem Sacra Congregat. Episcop. respondit in Neapolitana 21. Junii 1697. referente Card. Cavallerino, cujus causæ dubia sic proponebantur.

I. An Eminentiss. Archiepiscopus possit subijcere interdicto Ecclesiam Monialium Prælati Regulari subiectarum?

II. An Prælati Regularis possit apponere interdictum Ecclesie Monialium sibi subiectarum, & quatenus negativè.

III. An Prælati Regularis dicatur usur-Monacelli Form. Pars I.

passè jurisdictionem Episcopi?

IV. An possit per Ordinarium declarari incursum in Censuras?

V. An, & quando sit puniendus Prælati Regularis, & ceteri complices pro excessibus?

Sacra Congregatio &c. respondendum censuit, ut infra, videlicet.

Ad primum; Affirmativè in casu, de quo agitur.

ad secundum; Interdictum appositum ab Abbate Sancti Petri ad Aram non sustineri.

Ad reliqua verò Dubia juxta mentem.

9 Et hic nota, quod Moniales non veniunt nomine Monachorum, nec gaudent privilegiis Monachis concessis, quamvis sint ejusdem Ordinis, Rota dec. 48. num. 8. coram Zarat.

Admonitionis pro electione Abbatissæ.

FORMULA XXII

SUMMARIUM.

- 1 Officium Abbatissatus in Italia est triennale.
- 2 Abbatissa est eligenda à Monialibus, & ab Episcopo confirmanda.
- 3 Episcopus in casu discordiæ eligentium quomodo se gerere debeat, n. 4.
- 5 Electio Abbatissæ facta à majori parte Capituli est Canonica.
- 6 Nisi aliud Constitutiones Ordinis non disponant.
- 7 Electio Abbatissæ potest fieri per compromissum, & inspirationem.
- 8 Quomodo perficiatur electio Abbatissæ per viam accessus, & n. 9.
- 10 Abbatissa canonicè electa potest administrare ante obtentam confirmationem ab Episcopo.
- 11 Abbatissæ officium expirato triennio non potest ab Episcopo prorogari.
Præsidentia terminato officio Abbatissæ datur seniori, ibid.
- 12 Abbatissa confirmata pro secundo triennio ex gratia Sacra Congreg. non potest

Y 3

- potest à Monialibus iterum eligi sine nova dispensatione.
- 13 Monialis illegittima an possit eligi in Abbatiſſam, referuntur Decreta opposita.
- 14 Suffragia Monialium nullo modo debent publicari, aliàs electio esset nulla.
- 15 Quælibet Monialis Choralis professa, habet jus suffragandi in electione Abbatissæ.
- 16 Moniales Conversæ de consuetudine admittuntur ad suffragandum.
- 17 Quæ sint practicæ vetitæ in sollicitandis votibus.
- 18 Quæ dicantur Moniales ineligibiles ad officium Abbatissatus.
- 19 Moniales possunt validè voci renunciare.
- 20 Monialis, quæ voci renunciavit, potest re integra ante electionem Abbatissæ vocem reassumere, & debet ad votandum admitti.
- 21 Abbatissa non potest sine peccato electioni renunciare quoties equè idonea, quæ eligi possit, non adsit.
- 22 Renunciatio vocis quoties præjudicat bono communi non fit sine culpa.
- 23 Mulier corrupta non potest eligi in Abbatissam sine dispensatione Apostolica.
- 24 Episcopo, qui asserit publicato scrutinio electam fuisse A. non creditur, si Moniales dicant B.
- 25 Electio Abbatissæ est valida, licet reperiantur in scrutinio plures sbedule, quàm sint vocales, quando demptis superfluis remanet major pars.
- 26 Moniales eligentes indignam non privantur voce.
- 27 Vota Monialium dubia, vel conditionata nulla sunt.
- 28 Vota Monialium quando dicantur inutilia.
- 29 Episcopus ante Abbatissæ electionem potest Moniales præmonere, & de delictis paternaliter inquirere, & n. 30. Moniales tenentur delicta, quæ præjudicant bono Communitatis, revelare, ibid.
- 31 Minor pars Capituli nunquam validè eligit, nisi in casu quo major pars scienter eligeret indignam.
- 32 Electio, quæ cassari debet vitio persone electæ, non fit sine citatione; si verò irritetur ob non servatam legem, proceditur ad novam electionem absque citatione electæ.
- 33 Episcopus tanquam Præses potest inquirere super legitimatione vocalium.
- 34 Episcopus cognoscit de defectibus electæ antequam confirmationem concedat.

Alle Reverende Madri del Monastero N.

Essendo terminato il triennio dell' Abbadeſſato della Rev. Madre N. e dovendosi perciò venire all' elezzione della nuova Abbadeſſa di cotesto Monastero il giorno di... esortiamo nel Signore tutte le Reverende Monache Choralis Professe à prepararsi à quest' importante attione, con orationi, & opere sante, accioche S. D. M. ispiri loro la persona più atta à tal carica; e se mai (il che Dio non voglia) vi fosse qualch'una, ò più di loro, che facesse pratiche illecite, e maneggi vietati dalla Regola, Constitutioni dell'Ordine, e de' Sacri Canonici, e Constitutioni Apostoliche, per guadagnar Voti, e partito per se stessa, ò per altre; ò pure vi fosse alcuna, che per altra causa, e difetto si trovasse incorsa nella scomunica, o nella privatione di voce attiva, e passiva, chi di loro lo saprà, ò inteso dire per fama, dovrà per carità, e precetto di santa ubbidienza rivelarlo à noi, accioche possiamo prima dell' elezzione riconoscere i voti legitimi, ed escludere le incapaci. Volendo che la presente sia affissa alla porta del Coro. Dato &c.

N. Vescovo N.

N. Cancelliere.

AD-

ADNOTATIONES.

1. **I**L TRIENNIO. Officium Abbatissatus intra Italiam juxta dispositionem Bullæ Greg. XIII. impressa in Bull. novo tom. 2. in ordine la 80. est triennale: Sed ex hoc non sequitur, quod non possit esse annale, sicuti ex legitima consuetudine, aut Constitutione Monasterii in aliquibus Provinciis adhuc servatur, ut respondit *Sacr. Congr. Episc. in Panormitana* 26. Aprilis 1594. & 18. Septembris 1595. in *Aranien.*
2. **A**LL' ELEZIONE. Abbatissa est eligenda à Monialibus, & ab Episcopo confirmanda, *cap. indemnitatibus de elect. in 6.* Pasqual. ad Laur. de Franch. p. 1. n. 665. Lantusch. *Theatr. Regul. verb. Abbatissa.* Et quamvis Moniales in eligendo non concordent, adhuc nec Episcopus, nec alius Superior potest suffragium ferre, Pasqual. & Lantusch. *ibid.* Peliz. de *Monialibus cap. 10. n. 106.*
3. Sed in casu discordiæ debet Superior præfigere terminum, in quo Moniales concordent: quod si eo elapso, adhuc non convenient, tunc Ordinarius nominat Monialem habentem requisita Concilii, quam judicaverit magis idoneam, & in Abbatissam eligit, ut docent mox citati, & sequitur Tambur. *de jure Abbatiss. disp. 28. q. 6. n. 5. Sacr. Congr. Episcop. & Regul. in Melphit. Electionis Abbatissæ 3. Augusti 1696.* in qua cum ob scissuram suffragiorum duæ fuissent electæ, rescripsit -- *neutræ electionem sustineri, & Episcopus procedat ad novam canonicam electionem præfigendo terminum, & ad mentem:* Mens fuit quod quatenus nova electio non fieret sine scissura suffragiorum, ut antea, Episcopus eligeret Monialem sibi benevisam, exclusis electis in invalido scrutinio, referente Eminentissimo Card. de Abdua.
4. Si autem vota essent paria, deberet fieri novum scrutinium, & data paritate per duas vicès, tunc præferenda, & gratificanda esset antiquior in professione, ut decisum refert Nicol. *in flosc. verb. Electio num. 12.*
5. Electio autem Abbatissæ tunc de jure communi dicitur canonica, & valida

quoties major pars Capituli Monialium concurrat, ut habetur in *cap. Quia propter de elect. Pasqual. ubi supra n. 686. Peliz. de Monial. dict. cap. 10. n. 100. Donat. de Reg. tom. 4. tract. 6. de elect. Abbatiss. q. 7. n. 2. & seqq. Passerin. de elect. cap. 4. n. 5. Sac. Cong. Episc. in Balneoregion. 15. Septembris, & 24. Novembris 1690.*

6 Nisi ageretur de electione Abbatissæ Ordinis Cassinensium, in quo ut Canonica dicatur electio, duæ ex tribus partibus suffragiorum debent concurrere, ut declaravit *Sacr. Congr. super statu Regularium 3. Decemb. 1676. & Sac. Congr. Episc. in Jamuen. 6. Martii referente Eminentissimo Card. Tanara, & 20. Junii 1698. in Capuana proponente clar. mem. Card. Petrucci.*

7 Notandum præterea est, quod licet Concil. Trident. det formam eligendi per scrutinium, ut in *cap. 6. sess. 25. de Regul.* non tamen per hoc censetur ablata Monialibus facultas procedendi ad electionem per compromissum, vel per inspirationem; prout de jure possunt, *cap. causam & cap. indemnitatibus de elect. in 6.* Adeo ut etiam hodiè unanimi consensu possint in Episcopum, vel aliam personam Ecclesiasticam quæ notitiam habeat Monialium compromittere, ut idoneam Abbatissam constituat: vel presente Episcopo, sive ejus Delegato pro electione facienda unanimi consensu, ac voce Abbatissam eligere, ut probat Pirhing. *in jus can. lib. 1. tit. 6. sect. 8. §. 7. n. 309. in fin.*

8. Item quod electio Abbatissæ potest perfi per viam accessus, quando ex vi Constitutionum Ordinis, aut legitimæ consuetudinis, electio fieri debet à duabus ex tribus partibus Capituli: tunc etenim si aperto scrutinio electio non reperitur conclusa, Moniales per accessum concurrere valent in eam, quæ habuit majorem partem Capituli, hoc est ultra medietatem suffragiorum, Passer. *de elect. cap. 4. n. 38. Pirhing. in jus can. tom. 1. tit. 6. sect. 8. §. 7. num. 411.*

9 Si verò nulla ex Monialibus numerum suffragiorum ultra medietatem non habuisset, tunc per accessum electio validari, seu ratificari, ac perfi non posset, ut patet ex *Textu in cap. Indemnitatibus §. Sanè vers. si autem de elect. in 6.*

ubi glos. & DD. Et sic te monitum hic volo, quod electio per accessum valide perficitur, quando duæ ex tribus partibus in scrutinio debent concurrere, & non elegit, nisi major pars, non autem quando juxta juris communis dispositionem sola major elegit pars, ne deceptus merearis reprehendi, ut accidit Vicario Generali Sanctæ Agathæ Gothorum, qui cum confirmasset Abbatissam electam, quæ in scrutinio majorem partem suffragiorum de jure requisitam non habuerat, sed per accessum, *Sac. Congr. Episc. 14. Junii 1697.* dubio proposito super validitate electionis, & confirmationis, respondit -- *deveniendum ad novam electionem Abbatissæ Presidente Eminentiss. Metropolitanæ, vel ejus Delegato.*

10. Item quod conclusa electione, quamvis Abbatissa debeat ab Episcopo confirmari, & quamprimum publicari (nisi causæ urgentes contrarium non suadeant,) adhuc potest ante confirmationem administrare juxta dispositionem citati *Text. in cap. indemnitate s. Si qua verò de elect. in 6. & declaravit Sac. Cong. in Mazarien. 18. Martii 1700. referente Eminentissimo Card. Colloredo.*

11. Item quod expirato triennio officium Abbatissæ non potest ab Episcopo prorogari, neque libertas electionis Monialibus impediri, nec eam sub nomine Vicariæ gubernio præficere duraturæ usque ad novam electionem: Quia tunc præfidentia etiam in casu dimissionis officii usque ad electionem novæ Abbatissæ datur seniori, *Tamb. de jur. Abbatiss. disp. 30. qu. 1. nu. 12. Sac. Congr. Episc. in Adriem. 20. Februarii 1613. & in dict. Mazarien. in responsione ad primum.*

12. Item quod Abbatissa confirmata pro secundo triennio ex gratia Sac. Congr. non potest iterum eligi à Monialibus ad tertium triennium sine nova dispensatione: Quia gratia concedit quidem, quod de jure non potest haberi, sed non alterat naturam rei concessæ, & ideo cum munus Abbatissarum de jure requirat expleto triennio vacationem ab officio, cum conceditur pro tempore, in quo non potest conferri, censetur concessum absque alteratione suæ naturæ, & hanc sententiam tenet Pasqual. *ad contr. ad Franc. par. 1.*

num. 717. quam sequuta est *Sac. Congr. Deputata ab Innoc. XII. pro causis Congregationis Cassinensium 26. Februarii 1694. in responsione ad quintum dubium, contra Peliz. de Monial. cap. 7. nu. 47.* qui opinatur quod possit talis Abbatissa à Monialibus denuò eligi pro tertio triennio absque alia dispensatione.

13. Item, quod Monialis illegitima potest eligi in Abbatissam sine ulla dispensatione, quia Bulla Sixti V. contra illegitimos emanata Moniales non comprehendit, ut pluries *Sac. Congr.* respondit, & præcipue Vicario Cordubæ 20. Octobr. 1592. Episcopo Spoletano 3. Januarii, Episcopo Catanen. 21. Martii, & Episcopo Cortonen. 4. Octobr. 1594. & contraria Decreta refert Nicol. in *fosc. verb. Abbatissa, quibus adhæret Palsen. de elect. cap. 40. n. 43. & Donat. prax. rer. Regul. tom. 4. tract. 7. qu. 37. num. 9. & seqq.*

14. Item, quod vota Monialium in electione Abbatissæ sive scripto, sive oretenus Episcopo, vel Deputato secreto dantur, nullo modo debent publicari, sed secreta conservari, aliàs si cum publicatione scrutini simul nomina eligentium publicentur, aut in Decreto electionis describerentur, electio erit nulla, quia non est amplius secreta, contra formam *Concil. Trident. cap. 6. sess. 25. de Regul. Palsen. de elect. cap. 17. quæst. 3. num. 11.* ubi sic ait: *Vel si auditis secreto vocalibus, Scrutatores publicando scrutinium simul publicent nomina eligentium, vel si nomina describantur in Decreto electionis, talis electio est nulla, quia non est secreta, & idem confirmat in nu. 32. & 34. & declaravit quoque Sac. Congr. in supradicta Melpbit. electionis Abbatissæ. 3. Augusti 1696.*

15. **CORALI PROFESSE.** De jure communi quælibet Monialis Choralis statim, ac Professionem emisit, potest, & debet in Abbatissæ electione Votum dare *cap. Indemnitate de elect. in sexto: Ex jure verò speciali Regulæ, sive Constitutionis Monasterii, non nisi post plures annos professionis vocem habent, & propterea in hoc erunt servanda statuta, & consuetudines, juxta dispositionem Concil. Trident. sess. 25. cap. 7. Pasqual. ad Franc. par. 1. num. 67.*

16. Et quamquam in electione Abbatissæ

rissæ tùm ex consuetudine, tùm ex specialibus Constitutionibus, non nisi Chorales ad suffragium ferendum non admittantur; nihilominus ubi vigeret consuetudo admittendi etiam conversas, hæ non possent rejici, & excludi, sed deberent manuteneri in sua possessione votandi, quia de jure communi sunt legitimæ vocales, Peliz. de Monial. cap. 10. n. 89. Donat. prax. rer. Regul. tom. 4. tract. 7. qu. 2. Passer. de elect. cap. 40. num. 5. & novissimè bis declaravit Sac. Congr. Episc. & Regul. in Barchinonen. 18. Aprilis 1698. & in Illerden. 4. Decembr. 1699. in utraque referente clar. mem. Card. Petrucci.

17 PRATICHE ILLECITE, E MANEGGI VIETATI. Hoc est procurando voces pro se ipsa, sive mediatè, sive immediatè; vel pro alia incapaci, & indigna: Nam se ipsam indignam facit Monialis, quæ pro sui electione ita Vota sollicitat, ut per doctrinam Abbat. in cap. Per Inquisitionem n. 5. de elect. docet Passer. de elect. cap. 5. quæst. 6. n. 75. Quæ autem precibus agit in procurandis suffragiis ad bonum finem, nimirum ut ab electione excludat eam, quæ esset indigna, vel minus digna, bene ageret, ut inquit ibidem Passer. n. 78. & ideo dicitur in Formula, quod denunciandæ sint Moniales, quæ procurant voces modo illicito, & à Constitutione Clem. VIII. inhibito, ac ab Urbano VIII. confirmata Constit. 26. Bullar. tom. 4. & à jure damnato, scilicet simoniaca datione, coactione, vel extorsione, Glof. est literalis in cap. Indemnitatibus in §. Sane verb. omni pravitate de elect. in sexto.

18 SITROVASSE INCORSA NELLA SCOMMUNICA. Quælibet enim Monialis, quæ reperitur censura ligata, est ineligibilis, sicuti illa, quæ sit privata voce, aut alàs esset inhabilis, puta quia amens, solita inebriari, obfesa, illegitima, publicè pœnitentiata, infamis infamia juris, vel facti, continuò infirma, non Professæ expressè, non habens ætatem, & alia requisita Concilii, de quibus defectibus latè agit Passer. in de elect. cap. 25. per tot. & in specie de electione Abbatissæ cap. 40. quæst. 3. n. 77 ubi quoad alias mox recensitas inhabilitates præter censuras, & privationem vocis

ad dicta in præfato cap. 25. se refert.

19. O NELLA PRIVATIONE DI VOCE ATTIVA, E PASSIVA. Moniales carere possunt voce, non solum propter delictum ex vi Regulæ, & Constitutionis ordinis; sed etiam vigore renunciationis factæ voci tam activæ, quàm passivæ, quæ cum competat privato jure, validè fieri potest, Dian. tract. 1. resol. 18. Donat. de Regul. tom. 2. tr. 4. qu. 19. Tamb. de jur. Abbatiss. disp. 31. q. 1. n. 4. Rot. coram Othob. dec. 115. Sac. Congr. Episc. in Januen. 26. Novembris 1688. & 23. Januarii 1690.

20. At Monialis, quæ renunciavit voci suæ, nedum antequam renunciatio acceptetur à Capitulo, vel à Superiore, sed etiam postquam acceptata fuit, potest pœnitere, & vocem reassumere, & debet admitti ad electionem, re adhuc integra, postquam suam re assumptionem Capitulo, vel Superiori notificavit; & hanc sententiam contra Sigismund. à Bonon. tenet Passer. in de elect. cap. 11. quæst. 9. per tot. ubi num. 80. ait contrariam opinionem sustineri posse in renunciatione vocis passivæ, quæ respicit bonum privatum electi, non autem in activa, quæ respicit bonum publicum.

21. Verùm Abbatissa canonicè electa, si habilem se existimet, non posset sine peccato electioni renunciare, sed tenetur ad evitandum damnum Communitatis injunctum munus acceptare, ut dicit Tamb. de jur. Abbatiss. disp. 31. quæst. 1. n. 1. quem sequitur Peliz. de Monial. cap. 10. num. 114. quod præsertim verum puto, quoties æquè idonea, quæ eligatur, non adfit.

22 Item nota, quod licet vera sit conclusio supra firmata, quod quis possit renunciare suo suffragio in electione: hæc tamen conclusio fallit, quando renunciatio præjudicaret bono communi, puta si ex eo, quod N. non daret suffragium, eligeretur indignus, tunc enim talis renunciatus peccaret mortaliter, si abstineret à votando, & compelli immò debet, ut suffragetur, Silv. verb. electio 1. qu. 5. circa fin. vers. sed intelligo.

23 Item, quod nulla mulier corrupta potest eligi in Abbatissam, seu Priorissam, nisi à Sede Apostolica dispensetur, c. si quis omnem, §. novimus 1. q. 7. c. J. ven-

culas

culas 20. quæst. 1. cap. Quomodo Virginibus, ubi glos. 3. qu. 1. Georg. Polacc. de Monial. tit. de elect. Abbatiss. n. 3. Sac. Congr. Episc. in Sarzan. 15. Julii 1616.

24 Item, quod si facta, ac publicato scrutinio electionis Abbatissæ, Moniales afferant elegisse A. Superior verò, qui præfuit, dicat electam fuisse B. nemini standum est, sed iterùm audiendæ sunt Moniales per personam non suspectam, ut declarasse testatur *Sac. Congr. Lavor. var. lucubr. tom. 1. tit. 4. cap. 24. n. 56.*

25 Item, quod, si electio Abbatissæ fiat per Schedulas, & in aperitione scrutini reperiantur plures Schedulæ, quàm sint vocales, licet actio sit punibilis, adhuc electio valida erit, si demptis superfluis remanet major pars, *Sac. Congr. Episc. apud Nicol. in fosc. verb. vox n. 6. & Sac. Congr. Conc. in Aquinat. 23. Augusti 1692.*

26 Item licet, quod eligentes scienter indignum priventur illa vice jure eligendi, & electio devolvatur ad Superiorem, ex traditis per Passer. *de elect. cap. 29. qu. 8. n. 72. & 78.* hoc tamen fallit in Monialibus, quæ si eligerent indignam scienter, non privantur voce, secundum opinionem Passer. *de elect. cap. 40. num. 78.* præsertim si hoc facerent ignoranter sine malitia, aut conditionaliter.

27 Item advertendum, quod, si in scrutinio darentur suffragia dubia, ut si diceretur -- Eligo Magdalenam, & Ceciliam vel -- Eligo quam Soror Columba elegerit, non valerent, sicuti non valeret suffragium sub conditione datum, puta -- Eligo Annam, si hoc, vel tale fecerit, ut inquit Portel. *ver. eligere, ac Georg. Polac. de Monial. tit. de elect. Abbat. allegatus.*

28 Item, quod vota essent inutilia, & haberentur, ac si non essent de Capitulo, quando una, vel plures ex Monialibus suffragarentur Moniali non professæ, vel non habenti ætatem requisitam, vel alicui alteri non de gremio, vel si misissent in urnam Schedulam albam, vel demùm, si egrederentur à loco Capituli jam ad electionem congregati, Sigismundi à Bonon. *de elect. part. 1. cap. 4. dub. 29. num. 2.* Passer. *de elect. cap. 18. num. 24. per Tex. in cap. in electionibus 2. de elect. nam vota eligentium debent esse certa, determinata, pu-*

ra, sincera, & gratuita, cap. in nomine Domini dist. 23.

29 Item, quod non est in dubium revocandum, quin possit Episcopus ante electionem Abbatissæ Moniales præmonere, cum in generali tam ex parte delictorum, quàm Monialium valeat inquirere, quia non est actus judicialis, sed præambulum rectæ gubernationis ad validam electionem consequendam: immò per interrogationem specialem ex parte delicti, de quo suspicari verifimiliter potest, inquit, cum non præcipiat ut Judex, sed postulat, ut patri sibi revelari ea, quæ tendunt ad Bonum Communitatis, ad cuius damnum vitandum, tenentur Moniales illi delicta revelando obedire, etiam si non sint publica, nec præcesserit infamia, quia bonum commune Religionis naturali jure præponderat bono privato alicujus ex illo *Joan. 11. Quicquid sit quando bonum universitatis non læderetur.*

30. Cumque igitur subornatio, quæ aliquando fit verbis, aliquando muneribus, quæ dantur electricibus, ut eorum benevolentia & gratia aucupetur, vitiet electionem, & conventio de tali eligenda sit illicita, & simoniaca, ut dixit Rot. coram Seraph. *decif. 516.* meritò Episcopus ad extirpandam ambitionem Sac. Canonibus exosam, præcipit extrajudicialiter sibi revelari tractatus à jure damnatos, ut disciplina, & observantia Regularis salva consistat.

31. Hoc unum insuper advertere debet Episcopus, quod minor pars Capituli nunquam validè eligit, nisi in casu, quo major pars scienter eligeret indignam, ut tradit Passer. *de elect. cap. 19. n. 21. & c. 31. n. 7. Sac. Congr. Episc. in Portugall. 4. Martii 1694.* Et ideo non conceditur confirmatio electæ, quæ non habuit majorem partem suffragiorum respectu totius Capituli, Rot. coram Coccin. *dec. 2082.*

32. Quando autem electio esset cassanda, seu annullanda vitio personæ electæ, tunc electa esset vocanda, & audienda; si verò esset irritanda ob non servatam legem, seu formam electionis, tunc proceditur ad novam absque citatione electæ, ut distinguit Passer. *de elect. cap. 33. n. 109. 155. & 164.*

33. RICONOSCERE IVOTI LEGITIMI, ED ESCLUDERE LE INCAPACI. Cum Episcopus in electione Abbatissarum Monasteriorum ipsi subditorum tanquam p̄ses, sit Iudex de iis, quæ pertinent ad directionem electionis, certum est, quod potest inquirere super legitimatione vocalium saltem extrajudicialiter, ut possit malam, vel nullam electionem evitare, & ne contingat post secutam electionem opponi, vel excipi contra electrices, vel contra electam: Melius est enim nullitatem prævenire, quam post factam electionem illam infirmare, & electam dejicere, juxta commune dictionem, quo uruntur juristæ, quod turpius ejicitur, quam non admittitur hospes, apud Surd. *conf. 64. n. 7.*

34. Hæc tamen velim accipias, quod Episcopus, hujusmodi prævia extrajudiciali informatione procedere debeat ad electionem Abbatissæ ad cauthelam, & ut Moniales ita monitæ ab illicitis abstineant, & ad bonam electionem illas disponat, non autem, quod hoc teneatur præmittere de jure, ac pro validitate electionis: Quia *Concil. Trid. c. 7. sess. 25. de Regul.* talem formam non præscripsit, neque ejus Canon. *in cap. de indemnitatibus de elect.* inquisitionem hanc præcedere debere determinat: Sed ibi Papa mandat; quod tùm ex officio, tùm ad oppositionem partis de defectibus electæ cognoscat antequam confirmationem concedat, ut *in S. si verò*, ibi — *Si verò ad illam, quæ à majori parte (ut præmittitur) est electa, noluerint aliæ accedere Moniales: Vel si accesserint non tot tamen, quod cum aliis prius in eam consentientibus faciant duas partes: Tunc super*

objectibus partis alterius, si qui fuerint, & super aliis quæ in tali negotio sunt ex officio inquirenda, plenè, sine strepitu judicii, & figura per Superiorem inquiratur primitus antequam confirmetur eadem electio, vel etiam infirmetur.

Deputationis Cappellani.

FORMULA XXIII.

SUMMARIUM.

- 1 Sacerdos Regularis non debet inservire pro Capellano in Ecclesia Monialium, nisi in casu magnæ penuriæ Sacerdotum secularium.
- 2 Onus celebrationis Missarum injunctum Regularibus in Ecclesia Monialium transfertur ad eorum Ecclesiam.
- 3 Capellani Monialium non debent esse juvenes.
- 4 Episcopus potest prohibere Presbyteris secularibus, ne celebrent in Ecclesiis Monialium exemptarum.
- 5 In Ecclesiis Monialium non sepeliuntur cadavera secularium absque licentia Sacre Congregationis.
- 5 Cappellanus Monialium potest Missam celebrare de Sancto cujus officium à Monialibus recitatur.
- 7 Cappellanus Monialium non debet alium Presbyterium substituere sine licentia Episcopi.
- 8 Capellani Monialium debent esse amovibiles.

N. Episcopus N.

Dilecto Nobis in Christo Presbytero seculari N. Tibi, ut asseris ab omni re-
sidentie onere, aliaque obligatione libero, cognita ætate, ac per exam-
men sacrarum caeremoniarum peritia, & à fide dignis morum, & vitæ honestate,
& probitate, per præsentem tanquam Cappellano facultatem, & licentiam da-
mus Missæ Sacrum faciendi in Ecclesia exteriori Monialium Monasterii N. ho-
ris opportunis, servatis infra scriptis conditionibus.

Decentem Clericalem tonsuram, & coronam cum habitu talari semper
deferas.

Cum